

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2026-36

13.1.2026

Storebrand Forsikring AS

Reise/reisegods

Tyveri av veske på strand – brudd på tilsynsplikten – fal. § 4-8.

Sikrede ble frastjålet en veske med innhold på en strand. Etter at foretaket ba om nærmere opplysninger om hendelsesforløpet, forklarte sikrede at vesken ble lagt ved solsengen, og at tyveriet måtte ha skjedd mens familien var i vannet og vesken sto uten tilsyn. Han anslo at det tok omtrent 15 minutter fra han sist så vesken til han oppdaget at den var borte. Foretaket avkortet erstatningen med 100 % for verdigjenstander og 50 % for øvrige eiendeler grunnet brudd på sikkerhetsforskriften om tilsyn. Sikrede krevde imidlertid full erstatning, og viste bl.a. til at han ikke badet, men sto på grunt vann og hadde visuell kontakt med vesken. Nemnda kom til at foretaket kunne avkorte sikredes erstatning som følge av brudd på sikkerhetsforskriften om tilsyn. Nemnda viste i den forbindelse til at sikrede ikke hadde hatt tilstrekkelig tilsyn med vesken da den ble borte og at den aktuelle sikkerhetsforskriften var viktig for å hindre tyveri, og at sikrede hadde handlingsalternativer.

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om dekning for tyveri av veske og spørsmålet om foretaket kan avkorte erstatningen pga. brudd på sikkerhetsforskrift, jf. fal. § 4-8.

Sikredes forsikringsbevis har følgende sikkerhetsforskrift:

B.4.5 Sikkerhetsforskrifter reisegods:

1. Pass godt på gjenstandene dine, og ikke la de ligge uten tilsyn. Sørg for at ingen gjenstander ligger igjen når du drar fra et sted

Sikrede opplyste i skademelding til foretaket at reisegods var blitt stjålet. På spørsmål om hvor lang tid det gikk fra sikrede hadde gjenstanden til han oppdaget at den var borte, svarte han «[u]nder 30 minutter». Sikrede forklarte at han hadde vært på stranden med familien i Hellas, og at han ville sende en politianmeldelse med alle detaljer.

Foretaket ba om at sikrede ga en nærmere beskrivelse av hendelsen. Sikrede svarte slik:

Hvor var gjenstanden oppbevart under reisen?

Gjenstandene befant seg på stranden ..., oppbevart i en strandveske med oransje striper. Vesken sto på sanden i nærheten av solsengene vi brukte.

Brukte du gjenstanden under reisen? Ja, enkelte av gjenstandene var i bruk under reisen, som mobiltelefonen, solbrillene og klær. De ble oppbevart i vesken når jeg ikke brukte dem.

Hvordan var gjenstanden oppbevart?

Alle gjenstandene lå samlet i strandvesken, som var plassert på stranden ved solsengen vår. Mobiltelefonen lå i et etui inne i vesken. Penger og verdigjenstander var i separate rom i vesken.

Når er du helt sikker på at du hadde gjenstanden sist?

Jeg er helt sikker på at jeg hadde alle gjenstandene kl. 12:50 den 14.07.2025, da vi la fra oss vesken for å gå og bade.

Hvor lang tid tok det fra at du sist så gjenstanden, til du oppdaget at den var borte?

Omtrent 15 minutter. Vi oppdaget tyveriet da vi kom tilbake fra bading rundt kl. 13:05.

Hvor befant du deg da du oppdaget at gjenstanden var borte?

Jeg sto ved solsengen vår på stranden ..., rett ved stedet hvor vi hadde lagt vesken.

Oppdaget du en mistenkelig eller konkret hendelse som kan knyttes til tapet?

Jeg observerte ikke selve hendelsen, men tyveriet må ha skjedd mens vi var i sjøen og vesken var uten tilsyn.

Hvordan tror du at noen kan ha tatt gjenstanden uten at du merket noe?

Tyven må ha utnyttet at vi var i vannet og vesken sto ubeskyttet på stranden. Det var mange mennesker på stranden, så handlingen kunne ha skjedd raskt og uten at andre la merke til det.

Var det noen vitner til hendelsen?

Nei, det var ingen vitner som direkte observerte tyveriet.

Sikrede sendte også inn en politianmeldelse og forklarte bl.a. at en ukjent person hadde utnyttet familiens fravær i perioden fra kl. 12.50 til kl. 13.05 og fjernet vesken med innhold.

Foretaket meldte 2.9.25 at det ville avkorte erstatningen for mobiltelefon, smykker og kontanter med 100 % og de øvrige gjenstandene med 50 % som følge av brudd på sikkerhetsforskriften om tilsyn.

Sikrede anmodet 3.9.25 foretaket om ny vurdering, men foretaket opprettholdt avkortningen 23.9.25.

Saken ble brakt inn for Finansklagenemnda 23.9.25.

Sikrede krever full dekning for tyveriet. Tyveriet skjedde mens sikrede var på stranden med sin ektefelle og barn. Sikrede gikk ikke ut for å bade, men beveget seg noen få meter ned til vannkanten fordi barnet flere ganger ropte på ham. Han sto hele tiden på grunt vann, og hadde visuell kontakt med solsengene og vesken. Tiden han var borte fra solsengen var svært kort, anslagsvis under 5 min. Vesken sto ikke uten tilsyn, og sikrede hadde hele tiden oversikt fra vannkanten slik at han kunne reagert dersom noen nærmet seg.

Foretakets tolkning av begrepet «tilsyn» er urimelig streng og i strid med en naturlig forståelse av situasjonen. Selv om sikrede hadde oppdaget tyven, ville det vært farlig å løpe etter vedkommende. Han kunne ikke vite om personen var voldelig eller påvirket av rusmidler.

Sikrede bestrider at han er mer enn lite å laste. Han oppholdt seg kun et par meter unna vesken. Politiet som registrerte hendelsen opplyste at det hadde vært flere tilsvarende tyverier i området samme sommer.

Forsikringsforetaket avviser ytterligere ansvar og anfører at avkortning med 100 % og 50 % er berettiget. Begrepet «tilsyn» betyr at man skal ha øyekontakt med gjenstandene på en slik måte at man kan reagere om noen prøver å ta dem. Sikrede har ikke hatt et slikt tilsyn. Han badet og oppdaget ikke tapet på 15 min. Sikrede kunne hatt bedre tilsyn med tingene. Avkortning kan derfor finne sted under hensyn til arten av den aktuelle sikkerhetsforskrift, skyldgraden, skadeforløpet og forholdene ellers, jf. fal. § 4-8 tredje pkt. Foretaket har erstattet eiendelene til barnet og ektefellen. Avkortning på resterende eiendeler opprettholdes.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om det er grunnlag for hel eller delvis avkortning pga. brudd på sikkerhetsforskrift, jf. forsikringsavtaleloven (fal.) § 4-8.

Sikredes reiseforsikring har følgende sikkerhetsforskrift:

Pass godt på gjenstandene dine, og ikke la de ligge uten tilsyn. Sørg for at ingen gjenstander ligger igjen når du drar fra et sted

Ifølge forskriften skal sikrede passe god på gjenstandene og ikke la de ligge uten tilsyn. Uttrykket «tilsyn» tilsier at man ikke behøver å ha oppmerksomheten rettet kontinuerlig mot gjenstanden, men man må ha så nøye oppsyn med den at man øyeblikkelig kan reagere om noen forsøker å ta den, jf. bl.a. FinKN 2013-166.

Sikrede forklarte i skademeldingen at eiendelene ble stjålet på en strand i Hellas. Etter at foretaket ba om utfyllende opplysninger, forklarte sikrede at de hadde lagt fra seg vesken for å bade, og at tyveriet måtte ha skjedd mens de var i vannet og vesken sto uten tilsyn. Han anslo at det tok ca. 15 min. fra han sist så gjenstandene til han oppdaget at de var borte.

Sikrede har senere forklart at han ikke badet, men sto på grunt vann og hadde visuell kontakt med solsengene og vesken. Han opplyste da at han var borte i under 5 min., og at vesken ikke sto uten tilsyn.

Det følger av alminnelige bevisrettslige regler at tidsnære forklaringer tillegges større vekt enn opplysninger som har tilkommet senere. Dette gjelder særlig forklaringer som har kommet til etter at det har oppstått tvist mellom partene. Nemnda tillegger derfor sikredes første forklaring til foretaket størst vekt, og ut fra denne hadde sikrede ikke tilstrekkelig tilsyn med vesken da den ble borte. Sikkerhetsforskriften er i så fall objektivt sett brutt, jf. fal. § 4-8 første punktum.

Nemnda legger også til grunn at det er årsakssammenheng mellom overtredelsen og forsikringstilfellet, jf. fal. § 4-8 andre punktum. Ifølge ordlyden har sikrede bevisbyrden for manglende årsakssammenheng, og det er ikke fremlagt opplysninger som tilsier slik manglende årsakssammenheng.

Spørsmålet er så om sikrede er mer enn lite å legge til last for bruddet, jf. fal. § 4-8 annet punktum. Det dreier seg om brudd på en skriftlig handlenorm i en kontrakt sikrede har inngått, og normen har som formål å unngå risiko for skade. Utgangspunktet er at et slikt brudd må regnes som uaktsomt. Samtidig er sikrede beskyttet mot mer unnskyldelige forsømmelser, jf. Bull/Wilhelmsen, Forsikringsrett 2024 s. 405.

Risikoen for tyveri på offentlige områder er generelt høy og øker ytterligere når det er mange mennesker til stede. Dette tilsier at man må passe godt på sine eiendeler. Risikoen øker også når det dreier seg om kostbare gjenstander. Selv om det kan være vanskelig å holde kontinuerlig tilsyn med en strandveske mens man bader, kunne sikrede plassert vesken nærmere for bedre tilsyn, eller byttet på å bade med ektefellen. Nemnda mener derfor sikrede var mer enn lite å laste.

Avkortning kan da finne sted under hensyn til graden av skyld, arten av den sikkerhetsforskriften det dreier seg om, årsakssammenheng og forholdene for øvrig, jf. fal. § 4-8 tredje pkt. Den aktuelle sikkerhetsforskriften er viktig for å hindre tyveri, og sikrede hadde handlingsalternativer.

Foretaket har foretatt en avkortning på 100 % for tapte verdigjenstander og 50 % for øvrige eiendeler. For sikredes egne eiendeler må avkortningsgradene aksepteres. Den aktuelle sikkerhetsforskriften er viktig for å hindre tyveri, og han hadde et enkelt handlingsalternativ. Praksis mht. tyveri av verdigjenstander og kontanter er streng, se bl.a. FinKN 2013-134. For øvrige gjenstander, som er mindre utsatt for tyveri, må 50 % avkortning aksepteres.

Foretaket har opplyst at det har erstattet eiendelene til barnet og sikredes ektefelle fullt ut.

Oppgjøret fremstår etter dette som korrekt.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Foretaket gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Trine Vøien (bransjerepresentant) og Eirinn Landgren (forbrukerrepresentant).